

เฉลยแบบวัดทักษะการมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
การพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์สู่ทักษะการมีวิจารณญาณ
ด้วยวิธีการให้ “ห้องร้าน” เพื่อความเฉลียวฉลาด

ข้อ 1 ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. คนขยันทุกคนเป็นคนรวย
- ข. คุณครูทุกคนใจดี
- ค. เอมมีตาชั้นเดียวเหมือนแม่

ข้อ 2 ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. มอค่าเป็นรสกาแฟชนิดหนึ่ง
- ข. ไม่ควรดื่มน้ำอัดลมขณะท้องว่าง
- ค. วันนี้สวยกว่าเมื่อวาน

ข้อ 3 นักกรีฑาโซว์รองเท้าคู่มือหลังจากเข้าเส้นชัยเป็นคนแรกและกล่าวกับกองเชียร์ว่า

“คู่มือแจ๋วจริง ๆ” ข้อใดเป็นจริง

- ก. รองเท้าคู่มือมีคุณภาพสูงน่าจะหาซื้อมาใช้
- ข. นักกรีฑาหมั่นฝึกซ้อมทำให้คว้าชัยครั้งนี้
- ค. เขามีพรสวรรค์มากกว่านักกรีฑาคนอื่น ๆ

ข้อ 4 “เชื่อพ่อในอนาคตลูกต้องเป็นเกษตรกรที่โด่งดังระดับต้น ๆ” ข้อใดเป็นจริง

- ก. เชื่อ เพราะอาชีพพ่อเป็นเกษตรกร
- ข. ไม่เชื่อ เพราะตนชอบอาชีพทหาร
- ค. ไม่แน่ใจ เพราะตอนนี้ยังเรียนอยู่ระดับประถมศึกษา

ข้อ 5 ข้อความต่อไปนี้เป็นเหตุเป็นผลกันและเชื่อถือได้

- ก. งูเคลื่อนที่ไม่ได้เพราะไม่มีขา
- ข. สัตว์ที่ออกลูกเป็นตัวเช่นวัว จัดเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
- ค. สิงโตและเสือจัดเป็นสัตว์เลี้ยง เพราะพบในสวนสัตว์

ข้อ 6 ข้อความใดต่อไปนี้เป็นเหตุเป็นผลกันและเชื่อถือได้

- ก. ทานอาหารประเภทโปรตีนมากๆ จะทำให้ฉลาด
- ข. ต้นไม้หายใจไม่ได้เพราะไม่มีจมูก
- ค. ดื่มนมเยาะๆ จะช่วยทำให้ร่างกายเจริญเติบโตและสูงขึ้นได้

สถานการณ์ ระหว่างเดินไปเข้าแถวตอนเช้า

สมคิด : กลางวันนี้จะกินอะไรกันดี มานะ : อยากกินก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่หน้า

สมคิด : อยากกินเหมือนกันเลย

ช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน มานะซื้อก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่แห่งมารับประทาน
ส่วนสมคิดซื้อก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่หน้า

ข้อ 7 จากสถานการณ์ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงข้อใด

- ก. ขัดแย้งกัน
- ข. เป็นเหตุเป็นผล
- ค. เกี่ยวข้องกัน

นักเรียนสองคนพูดคุยกัน

อารี : มะปราง ตอนกลางวันเรามาเล่นกันนะ

มะปราง : ตกกลางจ๊ะ ทั้งที่มีสอบอ่านหนังสือกับครู

ข้อ 8 ข้อความข้างต้น ข้อใดแสดงถึงการขัดแย้งกัน

- ก. มะปรางตอบตกลง
- ข. อารีชวนมะปราง ตอนกลางวันเรามาเล่นกันนะ
- ค. มะปรางตอบตกลง ทั้งที่มีสอบอ่านหนังสือกับครู

ข้อ 9 เด็ก 3 คน กำลังเล่นของเล่นด้วยกัน ใครเป็นคนที่จิตใจไม่อยู่กับร่องกับรอย

- ก. สุทธิ : รถบรรทุกคันนี้ บรรทุกทรายได้เยอะเหมือนกันนะ
คูสิบรรทุก 2 เทียวได้ตั้งเป็นกอง
- ข. ชูใจ : ตุ๊กตานี้สวยมาก ตาสีฟ้าสวยจริงๆ รถเข็นอะไรละ
- ค. มาลี : ชอบๆ จริงๆ หมาทัวนี้เคลื่อนไหวได้ด้วย

ข้อ 10 อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม “ยามเช้าอากาศสดชื่น แสงอาทิตย์เหลืองทอง สาดส่องท้องทุ่ง นกกาบินกลับรัง” ข้อใดถูกต้อง

ก. คนพูดพูดเรื่อยเปื่อย

ข. คนพูดพูดมีเหตุผลดี

ค. คนพูดพูดเข้าใจง่าย

ข้อ 11 ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการมีทักษะวิจารณ์ญาณ “เกี่ยวข้องกันหรือเปล่า”

ก. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ฉันมีหน้าตาคล้ายพี่สาวฉันมาก”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “แต่เธอมีหน้าตาเหมือนแม่เธอและพี่สาวเธอนะ”

ข. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “แม่ของฉันอ้วนเหมือนป้าของฉันเลย”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “แม่เธอต้องชอบกินของทอดเหมือนป้าแม่เลย”

ค. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ฉันมีผิวขาวมากเลย”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ไม่แปลกเลย! ก็แม่เธอขาวนิ”

ข้อ 12 ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการมีทักษะวิจารณ์ญาณ “เกี่ยวข้องกันหรือเปล่า”

ก. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ถุงที่ใส่แกงนั้นเป็นวัสดุสังเคราะห์”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ถุงแกงพลาสติกนั้นย่อยสลายได้ยาก”

ข. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ถุงที่ใส่แกงนั้นเป็นวัสดุสังเคราะห์”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ถุงแกงพลาสติกจึงทนความร้อน”

ค. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ถุงที่ใส่แกงนั้นเป็นวัสดุสังเคราะห์”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ถุงแกงพลาสติกนั้นย่อยสลายได้ง่าย”

ข้อ 13 ข้อใดเป็นคำสั่งที่ชัดเจน ทำตามได้

ก. ครูให้ฟ้าแต่งตัวเรียบร้อย สะอาดสะอาด

ข. ครูให้ฟ้ารดน้ำต้นไม้ หน้าห้องตอน 9.00 น. ทุกวัน

ค. ครูให้ฟ้าทำการบ้านส่งให้เร็วกว่านี้

ข้อ 14 ครูบอกว่า “ใกล้สอบแล้วนะ นักเรียนเตรียมตัวกันรึยัง วิชาของครูยากมาก ถ้าเห็นข้อสอบแล้วจะหนาว” นักเรียนจะอย่างไร

ก. เตรียมตัวอ่านหนังสือมาก ๆ

ข. ต้องทำแบบฝึกหัดมาก ๆ

ค. ให้ครูอธิบายเพิ่มว่าจะให้เตรียมตัวสอบอย่างไร

จากสถานการณ์ “ในขณะที่คุณครูกำลังจะอธิบายว่าพยัญชนะไทยแบ่งเป็นอักษรสูง กลาง ต่ำ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วนำบัตรคำที่เตรียมมาถามเด็กว่า บัตรคำใดเป็นอักษรสูง คำใดเป็นอักษรกลาง และคำใดเป็นอักษรต่ำ” ใช้ตอบคำถามข้อ 15

ข้อ 15 จากสถานการณ์เป็นการใช้การคิดวิจารณ์แบบใด

ก. เกี่ยวข้องกัน

ข. ข้อมูลครบไหม

ค. ไม่อยู่กับร่องกับรอย

ข้อ 16 “คุณครูสอนเรื่องครอบครัวของฉัน โดยให้นักเรียนรู้จักความหมายของครอบครัว และอธิบายว่าทุกครอบครัวจะต้องมีพี่หรือน้อง” นักเรียนตั้งใจสงสัยสถานการณ์ข้อใด

ก. ในขณะที่ครูสอนเรื่องครอบครัวของฉัน

ข. คุณครูอธิบายความหมายของครอบครัว

ค. ทุกครอบครัวจะต้องมีพี่หรือน้อง

ข้อ 17 พี่ใช้รากในการกินอาหาร รากของพืชเปรียบเสมือนอวัยวะใดของคน

ก. ลิ้น

ข. ปาก

ค. ฟัน

ข้อ 18 คำว่า “พุธ” สะกดในแม่ใด

ก. แม่กด

ข. แม่กน

ค. แม่กม

ข้อ 19 ข้อใดเป็นจริง

ก. $20 = (10+10) = (20-1)$

ข. $15 = (13+2) = (5 \times 3)$

ค. $50 = (49+1) = (52-1)$

ข้อ 20 ครูอธิบายว่า สิ่งแวดล้อมคือสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ข้อใดเป็นการเหมารวม

ก. สมุด หนังสือ เป็นสิ่งแวดล้อม

ข. โต๊ะเรียน เก้าอี้ เป็นสิ่งแวดล้อม

ค. ภูเขา อยู่ไกลจากตัวเราจึงไม่เป็นสิ่งแวดล้อม

ข้อ 21 เป็นแม่ลูกกันต้องเหมือนกัน บอมมีผมสีน้ำตาล แม่บอมก็ต้องมีผมสีน้ำตาล

ข้อใดถูกต้อง

ก. ถูกต้องเพราะเขาเป็นแม่ลูกกัน

ข. ไม่แน่ใจเพราะแม่อาจมีผมสีดำ

ค. ถูกต้องเพราะบอมเหมือนพ่อ

ข้อ 22 “โรคอ้วนเป็นอันตราย ทุกคนควรออกกำลังกายทุกวัน หากไม่มีเวลาอาหารเสริมของเราช่วยคุณได้” ข้อใดถูกต้อง

ก. เชื่อ เพราะประหยัดเวลาไม่ต้องออกกำลังกาย

ข. ไม่เชื่อ เพราะอาหารเสริมเป็นอันตราย

ค. ไม่เชื่อและไม่ออกกำลังกาย เพราะผมมอยู่แล้ว

ข้อ 23 “เรียนพิเศษที่นี่ ฉลาดขึ้น 100% กับทีมติวเตอร์ประสบการณ์สูง”

ควรเลือกปฏิบัติตามข้อใด

ก. หาข้อมูลเพิ่มเติม ก่อนตัดสินใจจะสมัครเรียนหรือไม่

ข. รีบสมัครเรียน เพราะอยากเป็นคนฉลาด

ค. ไม่สนใจ เพราะได้เกรด 4 ทุกวิชาอยู่แล้ว

ข้อ 24 “ต้นไม้ช่วยลดโลกร้อนและหากเราเลือกใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ก็จะช่วยโลกได้”

ข้อใดเป็นจริง

ก. มาลี ตัดต้นไม้เยอะ ๆ เพื่อจะนำมาทำตะเกียบ

ข. นะโม ใช้ตะกร้าไม้ไผ่ไปจ่ายตลาดเสมอ ๆ

ค. สมชัย สร้างรถยนต์จากวัสดุธรรมชาติซึ่งที่ไม่มีความรู้เลย

ข้อ 25 กรมอนามัยแจ้งว่า จังหวัดของเราปลอดภัย จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก แม่ของสมชาย

ไม่ได้ฟังข่าวบอกสมชายสวมหน้ากากอนามัย ไปโรงเรียน สมชายสงสัยว่า

ทำไมแม่จึงบังคับ ข้อใดถูกต้อง

ก. แม่กลัวสมชายเป็นไข้หวัด

ข. แม่กลัวสมชายสุขภาพไม่ดี

ค. แม่ไม่ติดตามข่าว เชื่อว่ามีสารพิษอยู่

ข้อ 26 ข้อมูลในข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. ประเทศมี 75 จังหวัด

ข. จังหวัดนครราชสีมามีพื้นที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ค. ท้าวสุรนารีมีวีรกรรมป้องกันชาติ จากการรุกรานในสมัยรัชกาลที่ 3

ข้อ 27 เด็กชายทอม ชอบดูหนังเกี่ยวกับสงคราม

ก. เด็กชายทอมอาจจะอยากเป็นทหาร

ข. เด็กชายทอมมีนิสัยชอบความรุนแรง

ค. เด็กชายทอมใช้เวลาว่างได้เกิดประโยชน์

ข้อ 28 หน้าที่หลักของใบพืชคือใช้ในการสังเคราะห์แสงและการคายน้ำ ซึ่งต้นกระบองเพชรไม่มีใบ
ดังนั้นสรุปได้ว่า

ก. กระบองเพชรไม่ต้องคายน้ำ

ข. กระบองเพชรคายน้ำโดยหนาม

ค. กระบองเพชรคายน้ำโดยผ่านลำต้น